

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۵۹۶

شنبه ۲۵ خرداد ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۹۴

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۹۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه

۱۴ خرداد ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات قبل از دستور- آقایان : فخر طباطبائی- عبدالحمید بختیار - حشمتی- خرازی- ارباب
- ۳- مذاکره در گزارش کمیسیون خارجه راجع بمقررات استخدامی وزارت امور خارجه
- ۴- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای مرآت اسفندیاری
- ۵- مذاکره در گزارش کمیسیون خارجه راجع بسازمان و مقررات استخدامی وزارت امور خارجه
- ۶- تعیین موقع دستور جلسه بعد- ختم جلسه

مجلس یکساعت و سه ربع پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

- ۱- تصویب صورت مجلس
رئیس- اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(شرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه - آقایان : دکتر آهوی
دکتر نفیسی . رامبد . پرفسور اعلی . صدر-
زاده . صفاری . قرشی . محمودی . مشار .
خلعت بری . صادق . بوشهری . مهندس -
اردبیلی . اقبال . بزرگ ابراهیمی . سنندجی
بوربور . دکتر شاهکار . اورنگ . دکتر
هدایتی . جلیلی . دکتر رضائی .
طباطبائی قمی .
غائبین بی اجازه- آقایان : دکتر مدلی
- اخوان . قراگزلو . دولتشاهی . دکتر-
طاهری . دکتر عمید
دیر آمدگان وزود رفتگان با اجازه-
آقایان : فضائی . مهندس دهستانی . سالار-
بهزادی . کاظم شیبانی . دادگر . شادمان .
دهقان . مهدوی . قبادیان . مشایخی .
عبدالحمید بختیار . کیکلوسی .
رئیس- نسبت بصورت مجلس نظری
نیست؟ آقای صارمی
صارمی- اصلاحاتی در مریض بنده
هست که اصلاح میکنم و میدهم به تند
نویسی
رئیس- بدهید اصلاح کنند دیگر

نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲- بیانات قبل از دستور

آقایان : فخر طباطبائی

عبدالحمید بختیار - حشمتی -

خرازی - ارباب

رئیس - امروز نطق قبل از دستور است . آقای فخر طباطبائی بفرمائید

فخر طباطبائی- عرض کنم موضوع

تقویت و تحکیم قوه قضائیه مملکت از مسائلی است که گمان میکنم مورد کمال توجه آقایان محترم باشد زیرا دستگاه قضائی ما که یکی از ارکان و محصول مشروطیت ایران است با اینکه هنوز نیم قرن از عمر آن نگذشته و جوان میباشد از حیث جهات معنوی عمیق وریشه دار است و عده ای از مردمان شریف و دانشمند مملکت در این دستگاه از روی کمال خلوص و حقیقت خدمت کرده و خدمت میکنند . متأسفانه طبیعت کار قضا طوری است که همیشه یک عده ناراضی بوجود می آورد زیرا هر دعوائی بالاخره منجر بمحکومیت و ناراضیاتی یک طرف دعوی میشود آقای دکتر شاهکار استدعا میکنم توجه بفرمائید چون خود جنابعالی با دادگستری زیاد سروکار دارید و از این گذشته شما وقتی تشریف ببرید در کاخ دادگستری خصوصاً پشت درمعاکم کیفری و بازپرسی ملاحظه میفرمائید شاکی و مشتکی عنه، زن و بچه ارباب رجوع و متهمین که در آن اطراف سراسر و کار دارند آنجا جمع هستند داد و فریاد دارند آه و ناله دارند جوانی مرتکب قتل شده، راننده ای در اثر بی احتیاطی در رانندگی کسی را زیر گرفته و از این قبیل اشخاص هستند و پرونده هایشان را باین دادگاهها مراجعه کرده اند غالب این پرونده ها مشحون از ادله است و قاضی بیچاره چه میتواند بکند جز اینکه اگر از لحاظ اوضاع و احوال و معیل بودن و سایر جهات تخفیفی هم در کیفری ایجاب بکنند تخفیفی بدهند ولی

بعض اینک بستانگن متهمین از حکم محکمه استحضار حاصل کردند و منجر به محکومیت شخص مورد نظرشان بود داد و فریاد و شکوه و شکایت راه می اندازند تماشاچی هم که دوراز گننه قضیه است بالینها هم صدا و همدستان میشود و این خلاصه تصور و منظره ای است از سنخ و ماهیت کار قضائی که بهمان کیفیت که آقایان وقتی تشریف میبرند بمریضخانه دیدن منظره مرضی و مجروحین و جراحان و اطباء و آن کیفیت یک وضعیت در چشم آدم ایجاد میکند که روح را متأثر میکند فکر میکنم که دادگستری هم از این قاعده مستثنی نیست . همین هفته گذشته بود ، آقایان محترم قطعاً در جراید ملاحظه فرمودند مختلسی که مرتکب اختلاس شده بود و پرونده اش هم ادله داشت و قاضی دادگاه هم نهایت ارفاق را در حقش کرده بود این آمد اسید سولفوریک روی رئیس محکمه شنبه ۲۴ باشید که بوضع فجیعی این مرد الان در بیمارستان بستری است و یک چشم بادو چشم او در خطر نابینائی قرار گرفته است . من خودم موقمی کدر دادگستری بودم خیلی برای ما از این اقدامات شده بود بغض داریم بک راننده ای تبه انگلستان بود او را آورده بودند برای معا که زیرا مرتکب قتل غیر عمدی شده بود خوب در قانون ما اتهام قتل غیر عمد مجازات از دو سال حبس بیشتر را ندارد ، حداکثر دو سال است و این رضایت شاکی خصوصی را هم فراهم کرده بود و ما بمناسبت رضایت شاکی خصوصی یکسال و نیم حبسش کردیم . داد و فریاد راه افتاده بود که چرا این را محکوم باهدام نکردید چون انگلیسی بود البته آنروز افکار هم برانگیخته بود حتی یک روز چند نفر چاقو کش فرستادند بدادگاه برای تهدید ما باز

عین مذاکرات مشروح نود و چهارمین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

اداره تدوین و تحریر صورت مجلس

بخاطر دارم معاکمه قائل مرحوم دکتر
زنگنه بود دوم، و منظور عمومی بکنفر
استاد دانشگاه را کشته و اقرار کرده
بود و هیچ امتناع هم نداشت، وقتی که
حکمه معاکمه حائز صادر شد تظاهر اثر
کردند قضات اعانت و فایده میگردند که
چرا تهمینه نگردد و حال اینکه تهمینه که
هیچ با آن پروندهای که در باب آقای دکتر
افشار استحضار دارند جای تخفیف هم نداشت.
منظور من از این معاکمه بطور کلی این بود
سختگیر و طاعت کز قضاوت طوری است
که در انتظار مردم انتظار رجوع میکنند که
قاضی آنها نشسته است و مجازات می کند
حال آنکه آنها جامعه را در مقابل عوامل
مغریب که حالا اجتماع زبان بخش هستند
صانعت می کنند آنها آنها نشسته اند و
قانون مجازات در اختیار است و صانعت
می کنند جامعه را و خوشبختانه آنچه
دیده در دولت حاضر هم سابق صفت واقعا
تجلیل و احترام شده و این بنده فرصت
مدهد که از دولت تقاضا کند بنواقص و
مشکلات کز قضائی توجه داشته باشند یکی
از مشکلات که در امور قضا هست نظر
من کم عده قضاوت است زیرا در تمام کشور
بیش از هشتصد نفر تصدیف نداریم که شغل
قضاوت دارند و این را تصدیف می نمایند که
کادر قضائی ما خیلی کم است دادگستری
هر شهرستانی را که ملاحظه میفرمائید
تشکلاتش ناقص است دادستان دارد
بازرس ندارد دادگاه شهرستان دارد
دادگاه بخش ندارد بازرس اگر هست
عدالت گماست و چند شعبه بازرسی ولا
متصدی است و این کیفیت تمام شهرستانها
تشکلات قضائیش ناقص است از جهت
اینکه قاضی کم است در این دستگاه و این
خودش ایجاد ناراضی برای مردم میکند
چرا؟ برای اینکه کارهای آنها میماند
پرونده هایشان معوق میماند و این يك
موضوع مهم و دیگر که قابل توجه است
موضوع قوانین و اصلاح قوانین است که
من يك وقت بجناب آقای گلشایان وزیر
وقت دادگستری عرض کردم اهم مطالب در
اصلاح دادگستری ما اصلاح قوانین است
مخصوصاً قوانین فرم و تشریفات قوانین
تشریفات، بقدری پیچیده و مبهم است که
دست قضاوت را در احقاق حق بسته است گاهی
اوقات من خودم در عمل دیدم که حق و عدالت
فدای اجرای تشریفات شده است فدای
چسباندن تمیر و این قبیل حرف شده است
برای اینکه مثلا در وقت مقرر تمیر
نچسباندند و این تشریفات باعث شده است
که کارهای عدلیه را دچار ماطله و تأخیر
کرد است موضوع دیگری که قابل توجه
است مثلا حکم معاکمه انتظامی است که
راجع بخود قضاوت است قضات معاکمه
انتظامی بسیار مردمان جلیل القدر و
شریفی هستند بسیار مرتب هستند ولی اینها

تمام دلیل این نمیشود که يك وقت خدای
نکرده يك اشتباهی رخ داده نشود بشر
همیشه در مظان اشتباه است و اینکه در
مرحله دادگستری معاکمه را چند درجه گذاشته
اند برای این است که يك مرتبه دیگر
اشتباهات را کنترل کنند (صحیح است)
و این معنی که حکم معاکمه انتظامی قابل
تجدید نظر باشد بنظر من يك افترا است
بموقوف قضات (صحیح است) و يك عده ای از
آقایان قضات محترم شرحی نوشته بودند
باجرای مقدس مجلس که عینا تقدیر مقام
ریاست میکنند و ضمناً در خاتمه ابض شرحی
هست راجع بمرتبه مرحوم علی اکبر سلیمی
کارمند دادگستری که آنها تاضاف داشتند
خدمت مقام ریاست تقدیر میکنند و برایش
خودم خاتمه میدهم (احسن)

رئیس - آقای عبدالحمید بختیار.
نمایندگان محترم در روزنامه مشاهده فرموده اند
که بکنفر قائل در خوزستان پیدا شده
است که فقط رانندگان را بقتل میرساند
بنده از نظر حوزه انتخابیه خودم از شروع
این کار چه وسیله تلفن و چه وسیله نامه
اطلاعات کاملی بدست آورده ام که باید
باطلاع آقایان نمایندگان محترم برسانم
آنچه مسلم است طبق اطلاعاتی که در دست
است این مرد يك مرد عادی نیست و مسلماً
چون دارد و این شایعاتی که پیدا شده
است که او تصیم گرفته ۶۰ نفر راننده
را بکشد صحت ندارد برای اینکه کسی
هنوز او را پیدا نکرده است که با او مذاکره
بکنند که ببینند این تصیم را دارد یا خیر
ولی موضوعی را که باید تذکر بدهم این
است حقیقه بنده در ریش این تریبون همیشه
کارم تنقید بود ولی وقتی يك دستگاهی
وظیفه خودش را بنحو احسن انجام بدهد
بایستی تشویق شود، آنچه برای من
مسلم است اینست که مقامات انتظامی
خوزستان و مخصوصاً ژاندارمری که وظیفه
دار است این قائل را تعقیب کند جدید
کامل کرده است و اطلاعات کاملی بنده
دارم که بچه وسایلی در جاده ها و سراسرها
و گذرگاهها را ژاندارمری و مخصوصاً
افسرانش با لباس عوضی گرفته اند و شب و
روز زحمانی میکشند و قابل تقدیر است این
اشخاص حقیقه همه شان شور و زحمت می
کشند و کار میکنند برای اینکه این قائل
و جانی را پیدا کنند حالا اگر پیدا نکرده
تقصیر این بیچاره افسرها و ژاندارمری است
و باید بعقیده من این اشخاص را که شب و
روز زحمت میکشند تشویق کرد تا این
قائل جانی را پیدا کنند (سلطانی مخصوصاً
سرهنگ قومی را بفرمائید) مخصوصاً آقای
فرماندهنک حقیقه طبق اطلاعاتی که من
دارم و گفته هایی که بن می نویسد میدانم
که بچه طریق این قائل را تعقیب میکنند
واقعا قابل تقدیر است موضوع دیگر

که بنده میخواستم عرض آقایان نمایندگان
برسانم که همه بایستی بهم کمک بکنیم
موضوع مسالین خوزستان است (دکتر
امین سنها در خوزستان نیست آذربایجان
هم همینطور است) بنده ازها پشت این
ترسون دولت های وقت را متوجه کردم که
مرض سل خوزستان بلکه همه ایران را
تهدید میکند متأسفانه هیچکدامشان
ترتیب اثری ندادند (صحیح است) برای
این ترتیب اثر نمی دهند که مسالین را
مشاهده نمی کنند يك روز سه چهار نفر از
این مسالین که برهنه و گرسنه بودند و يك شب
زمستان جلوی منزل من تصامیح نشسته بودند
آنهارا در اطراف وزیر بهداری وقت بردم و
حقیقه ایشان هم متأثر شدند ولی تعجب می
کنم که چرا متأثر میشوند و ترتیب اثر نمی
دهند (مهندس سلطانی - برای این که
سازمان برنامه یولی بهشان نمیده) راجع
بخوزستان همان عرضی را که نسبت بجناب
آقای وزیر کشاورزی کردم همان عرضی را
بدکتر راجی تکرار میکنم مردم خوزستان
از دکتر راجی وکیل سابق آبادان و وزیر
بهداری امروز توقع دارند که هر چه زود
تر راجع بمسالین خوزستان که هر روز وسیله
شهر داربهاه انفر بطهران اعزام میشوند
اقدام جدی و مؤثر بفرمایند و بایستی برضمان
برسانم که امروز در بیمارستان و بچه ها
راضی شده ایم که مریض های مسلول ما را
روی زمین بخوابانند و ما خیلی از آنها متون و
متشکر میشویم که اینها را روی زمین
بخوابانند وقتی که ماحد اقل را قبول کردیم
آنها هم با در هر چه بیشتر کوشش کنند که این
کار انجام شود.

رئیس - آقای عباس حشمتی
حشمتی - بنده با کسالتی که داشتم
قصد مزاحمت نداشتم ولی مقضی موجود بود
و مانع مفقود لازم دیدم در يك موضوع مهم
عروضی بسم مجلس شورای ملی برسانم
که در قسمت ورود کشورهای متحده آمریکا
در کمیته نظامی یا کت بغداد انجام گرفته
چون این موضوع از نظر ما و سیاست ما واجد
اهمیت بسیاری بوده است این است که لازم
بود که در مجلس شورای ملی در این قسمت
تذکراتی داده شود درست در شش ماه پیش
بس از حادثه مصر بنده در اینجا عرضی
کردم که در آن موقع تقویر روز افزون
کشورهای کمونیستی در خاور میانه موجب
وحشت عده ای از میهن پرستان شده بود که
البته در همه جا منعکس شد و خوشبختانه در
خلال این مدت يك جریاناتی پیش آمد که
ثابت کرد اعلیحضرت همایون شاهنشاهی
پادشاه محبوب ما در تغییر مشی و روش
سیاسی نهایت اصابت نظر را بفرج دادند و
ثابت کردند که ایشان با گرفتن این روش يك
اهمیت فوق العاده ای در قسمت سیاست خارجی
برای ایران نهجه فرمودند و بعد از آن

ماهده ما با اینان چون بدبختانه بضرر ما تمام
شد این اولین بار بود که ایران از خودش
يك جنبش نشان در دودور حقیقت در يك پاکی
کاز بزرگتر بن کشور دهک دنیا تشکیل شده
است و دخالتی که در موضوع مردم ثبوت این
حقیقت است که بالاخره خواهی نخواهی
کشورهای بزرگ دنیا فهمیدند که ایران در
عرصه سیاست جهانی از نظر اقتصادی و از
نظر نظامی دارای چه اهمیتی است و ما
خیلی خوشوقتیم که مرتب بنده که دولت با
همان روش و دیر کبوتری که اعلیحضرت
همایونی تعیین فرمودند و کلاماً ما تمام
مطابقت دارد در همین کنفرانس کراچی
تعیین کردند و نتایج مطلوب از این جنبش
ها و گوشه ها بدست آمد بنده لازم میدانم
که عرض کنم واقعا حای ستم تشکرات
از کشورهای آمریکا که اینها برای حفظ
آزادی حاضر هستند که کاملاً دخالت کنند
و با پول و سرمایه خودشان يك تأمین برای
دنیا موجود بیاورند و از جنگ سوم جلوگیری
کنند چون يك امر بر همه ما ثابت است
که جنگ گذشته در اثر این پیش آمد
که آلمان فکر نمیکرد که آمریکا داخل
جنگ شود و او اگر فکر میکرد که دنیا
متفقاً بر علیه او قیام میکنند هیچوقت داخل
جنگ نمیشد و صلح مسلح که در حقیقت
همین سیاست و روش فعلی است که درست
عکس آن سیاست مونرو است باعث شده
است که بحمدالله صلح و آرامش در دنیای
مانند (صحیح است) و همینطور انگلستان
که شاید دخالت آمریکا در سیاست خاور
میانه سیاست او متغیر باشد ولی چون این
ملت ملت حقیقت یعنی است متذلل حسن
استقبال کرده و به هر چه از کمکهای بیگانه
سایر هم ممکن است ما این جنبه بکنند
قصد مزاحمت نداشتم ولی مقضی موجود بود
و مانع مفقود لازم دیدم در يك موضوع مهم
عروضی بسم مجلس شورای ملی برسانم
که در قسمت ورود کشورهای متحده آمریکا
در کمیته نظامی یا کت بغداد انجام گرفته
چون این موضوع از نظر ما و سیاست ما واجد
اهمیت بسیاری بوده است این است که لازم
بود که در مجلس شورای ملی در این قسمت
تذکراتی داده شود درست در شش ماه پیش
بس از حادثه مصر بنده در اینجا عرضی
کردم که در آن موقع تقویر روز افزون
کشورهای کمونیستی در خاور میانه موجب
وحشت عده ای از میهن پرستان شده بود که
البته در همه جا منعکس شد و خوشبختانه در
خلال این مدت يك جریاناتی پیش آمد که
ثابت کرد اعلیحضرت همایون شاهنشاهی
پادشاه محبوب ما در تغییر مشی و روش
سیاسی نهایت اصابت نظر را بفرج دادند و
ثابت کردند که ایشان با گرفتن این روش يك
اهمیت فوق العاده ای در قسمت سیاست خارجی
برای ایران نهجه فرمودند و بعد از آن

داریم از این کشور که باریک نظر حقیقت
بینی و انصاف تماشا کنند و مهار سیاست
خودش را بدست احساسات تنها ندهند ما يك
کشوری هستیم که حق داریم آزاد و مطابق
میل خودمان زندگی کنیم هیچ عملی هم بر
خلاف دوستی نمی کنیم بنده لازم می دانم
در بابان عرضم چون میخوامم دودقیقه از وقت
خودم را با آقای خرازی بدهم راجع بدولت
هم عرض بکنم بنده همیشه ثابت کرده ام
در زندگی که هیچوقت فکر نمیکنم
که بچه بگویم خوبست فکر میکنم که وظیفه
است که مورد توجه تمام ملل و دول راقیه است
ولی این راه کمک بشرکت هواییمانی
نیست که يك عده مردم مسلمانی که میخواهند
بروند فریضه حج بجای آورند اینها را مجبور
کنند بلیط دوسره هواییمانی بخرند يك کسی
میخواهد برود عراق بزیارت دوره در عراق
و عتبات عالیات و بعد برود آنجا بوجوب این
بیانیه با کشور عربستان سعودی مذاکره
کند چون بنده خودم این افتخار را دارم که
عضو شورای عالی هواییمانی هستم یعنی یکی
از آن پنج عضوی هستم که بوجوب قانون
انتخاب شده ام در شورای عالی هواییمانی ما این
نظریه موافقت نکردیم ولی کشور عربستان
سعودی اصلاً برقرار داد تئیبی بین المللی هواییمانی
تسلیم نشده است یا فرض بفرمائید دولت
عراق يك حمایت هائی میکند این دلیل این
نیست که اگر دولت زورش با اینها نمیرسد
نی خواهد اینها را مجبور کند حجاج ایرانی
را که طیاره ایرانی میبرد اینها را بر گرداند
آنجا میگویند نصفش را بدهید ما بنده
آقایان اسنادی پهلویم هست که يول سال
گذشته حجاج را هنوز پس نداده اند اگر
مقام ریاست اجازه بدهند بنده می آرم
خدمتشان تقدیم میکنم بنا بر این بنده تمنایم
اینست که از مقام ریاست و آقایان نمایندگان
که مردم را آزاد بگذارند این را مطمئن
باشید که دیگر امروز کسی با شتر از راه جبل و
راه کویت نمیرود همه با اتومبیل یا از راه
دریا یا با هواپیما میروند بجز خیلی هم
متشکر میشویم.

رئیس - آقای مهدی ارباب
ارباب - موضوع عرض بنده امروز
دو قسمت است که موضوع اول آن شاید
برای ادای پشت این تریبون کوچک باشد
ولی يك درد ملی است که شاید همه آقایان
متلاش هستند چون بتمام مراجع این کشور
گفته ام و نوشته ام با حضور جناب آقای ذوق
الفقاری معاون نخست وزیر اینجام عرض آقایان
میرسانم تا اگر در جریان انجام کارهای مردم
يك روز يك اختلافی بین یکی از موکلین
بنده یا آقایان با يك عضو دولت پیش آمده
بمانند که سابقه دارد و مردم حق داشته اند
و شیعیه است (صحیح است) ولی بنده می
خواهم ببینم که دولت چرا میخواهد مردم را
مجبور کند که ما گذرنامه نمیدهیم تا اینکه
بلیط دوسره هواییمانی نگیرند؟ آقایان
نمایندگان خراسان میدانند که يك عده

زیادی در مشهد در تلگر افزانه محصن شده
اند برای همین کار در طهران مکرر شکایت
میکنند خراسانی معتقد است که یکی در رفتن
برود زیارت ثامن الائمه یکی هم موقع بر
کشتن و بعد هم برود عتبات عالیات زیارت
دوره بکنند بنده میخوامم از جناب آقای
ناصر ذوقالفقاری معاون نخست وزیر تقاضا
کنم مردم را مجبور نکنند بنده طرفدار
توسعه شرکت هواییمانی هستم که در ایران
روز بروز توسعه پیدا کند برای اینکه ارتباطات
و مخصوصاً ارتباطات هوایی یکی از چیزهائی
است که مورد توجه تمام ملل و دول راقیه است
ولی این راه کمک بشرکت هواییمانی
نیست که يك عده مردم مسلمانی که میخواهند
بروند فریضه حج بجای آورند اینها را مجبور
کنند بلیط دوسره هواییمانی بخرند يك کسی
میخواهد برود عراق بزیارت دوره در عراق
و عتبات عالیات و بعد برود آنجا بوجوب این
بیانیه با کشور عربستان سعودی مذاکره
کند چون بنده خودم این افتخار را دارم که
عضو شورای عالی هواییمانی هستم یعنی یکی
از آن پنج عضوی هستم که بوجوب قانون
انتخاب شده ام در شورای عالی هواییمانی ما این
نظریه موافقت نکردیم ولی کشور عربستان
سعودی اصلاً برقرار داد تئیبی بین المللی هواییمانی
تسلیم نشده است یا فرض بفرمائید دولت
عراق يك حمایت هائی میکند این دلیل این
نیست که اگر دولت زورش با اینها نمیرسد
نی خواهد اینها را مجبور کند حجاج ایرانی
را که طیاره ایرانی میبرد اینها را بر گرداند
آنجا میگویند نصفش را بدهید ما بنده
آقایان اسنادی پهلویم هست که يول سال
گذشته حجاج را هنوز پس نداده اند اگر
مقام ریاست اجازه بدهند بنده می آرم
خدمتشان تقدیم میکنم بنا بر این بنده تمنایم
اینست که از مقام ریاست و آقایان نمایندگان
که مردم را آزاد بگذارند این را مطمئن
باشید که دیگر امروز کسی با شتر از راه جبل و
راه کویت نمیرود همه با اتومبیل یا از راه
دریا یا با هواپیما میروند بجز خیلی هم
متشکر میشویم.

رئیس - آقای مهدی ارباب
ارباب - موضوع عرض بنده امروز
دو قسمت است که موضوع اول آن شاید
برای ادای پشت این تریبون کوچک باشد
ولی يك درد ملی است که شاید همه آقایان
متلاش هستند چون بتمام مراجع این کشور
گفته ام و نوشته ام با حضور جناب آقای ذوق
الفقاری معاون نخست وزیر اینجام عرض آقایان
میرسانم تا اگر در جریان انجام کارهای مردم
يك روز يك اختلافی بین یکی از موکلین
بنده یا آقایان با يك عضو دولت پیش آمده
بمانند که سابقه دارد و مردم حق داشته اند
و شیعیه است (صحیح است) ولی بنده می
خواهم ببینم که دولت چرا میخواهد مردم را
مجبور کند که ما گذرنامه نمیدهیم تا اینکه
بلیط دوسره هواییمانی نگیرند؟ آقایان
نمایندگان خراسان میدانند که يك عده

یوشین شلوارانك ببندند آنوقت اگر يك
کسی شلوازی پوشید جنجال بپا میشد یا اگر
رفته بود در يك خیابان عطسه کرده بود باز
جنجال بپا میشد انکار مردم بطوری مشغول این
خرافات و اوها بود که بکار بالاتری نمیرسیدند
حالا بتمام آقایان جسارت نمیکند خودم آن
مصدق را پیدا کرده ام بچای اینکه يك کبلی
بیاید همفکری کند با دولت برای تأمین
سعادت کشور همکاری کند بنده صبح تا
شب باید بدم این اداره برای کار با بان
لداره برای دنداناسازی به آن اداره دارو
به آن اداره برق دیگر فکر آزادی ندارم
که ببینم مردم به بختیشان کجاست یا برای
سعادت مملکت يك کمک فکری یا يك کمک
عملی بکنم برای نمونه يك عرضی میکنم
در ۸ ماه پیش برای بیمارستان نریا پهلوی
بوده ای از سازمان برنامه تعیین شد برای
خرید يك موتور برق برای استفاده کولر
و راد یولزی بنام این وسایل و بجهای تعیین
شد چهار ماه تمام هر روز می گفتند امروز میفرستیم
امروز میفرستیم افتاد توی دست انداز هم ذوق حساب
ها یکی میخواست از يك دستکاهی بخرد و
هزار تومان بگریزد آن یکی سه هزار تومان
میخواست بگریزد تا وقتی که اعلیحضرت
همایونی تشریف فرما شدند به بندر عباس
وزیر بهداری سابق گفت آقا من با طیاره
موتور را بفرستیم نفرستند از کرمان
تذکرات کردند گفتند نفرستیم تا اعلیحضرت
همایونی تشریف فرما شدند خودشان در
بیمارستان بطوریکه يك روز دیگر هم عرض
آقایان رساندم متوجه نواقص شدند من يك
جراح و يك طبیب حاذق متوجه نواقص
بیمارستان شدند که شاید کترها هم توجه
نداشتند آنجا فرمودند بوزیر بهداری دستور
بدهید که فوری این نواقص را بفرستند
تکمیل کنند تذکرات شد آقایان شش ماه
است این تذکرات هنوز در وزارت بهداری
رسیدگی نشده و پیدا نشده حالا اخیراً
خیلی شکایت کردند تازه يك مهندسی
گفته يك موتوری که من میگویم بخیر
قسمت فنی مخالفت کرده است تمام این
مراحل را طی کرده است آخر کار مشار
نامی که ذی حساب قسمت بهداشت برنامه
است این را نگاه داشته است آقا برای يك
موتور بیمارستان يك وکیل چقدر باید
توسل پیدا کند الان اطلاق جراحی
بیمارستان که يك ناحیه و آنموسوز نده ای است که
نمی تواند دست جراح بدون هرق ریزی
کاری بکند يك کولر ندارد چقدر وقت
است دستور داده شده است بوجه هم دارد
حالا يك وقت است که بوجه ندارد درست
آقا من بوجه اش را تعیین کردم آقا من
وکیل من همکار شما اعکارم ببینید کجا مشغول
است کجا میرسیم بکار مملکت کجا میرسیم
منوبات اعلیحضرت همایونی را بسم خودمان
تعقیب کنیم صبح ناشب مثل بادو در این
ادارات بی سرتو این ادارات غیرم آهنگ
می دویم نمایان سازمان برنامه اش اینطور

۳- مذاکره در گزارش
کمیسیون خارجه راجع
بمقررات استخدامی وزارت
امور خارجه
رئیس - وارد دستور میشویم پیشنهادات
ماده اول فرات می شود و به کمیسیون میرود
(پیشنهادها بشرح زیر قرائت شد)
مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی
پیشنهاد می کنم در مقدمه ماده اول

در هيات فصل دوم مربوط به طبقات
کارمندان وزارت امور خارجه بطريق زیر
اصلاح شود .

قسمت اول- طبقه سياسی قسمت دوم
طبقه اقتصادی قسمت سوم- طبقه کنسولی
واداری و دکتر بینا

رئیس- پیشنهاد دیگری قرائت میشود
(بشرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی
پیشنهاد می نماید بند ۷ ماده يك

سازمان وزارت امور خارجه حذف شده و
بجای آن ضمن بند (ج) مدیر کل اقتصادی

وزارت امور خارجه که زیر نظر معاون
سیاسی انجام وظیفه خواهد نمود منظور

شود بنابراین بند ج مدیر کل اداری در
سازمان بند (د) خواهد شد

دکتر بینا
رئیس- پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی
بند پیشنهاد می کنم که ماده يك بشرح

زیر اصلاح شود
ماده يك- سازمان وزارت امور خارجه

مشمول برد قسمت است
قسمت اول- سازمان مرکزی

قسمت دوم- سازمان نمایندگی های
شاهنشاهی در خارجه

قسمت اول سازمان مرکزی عبارت
است از :

۱- حوزه وزارتی ۲- اداره تشریفات

۳- اداره حقوقی ۴- اداره رمز ۵- اداره
محرمانه ۶- پنج اداره سیاسی برای

رسیدگی بامور مربوط بکشورهای خارجه
۷- اداره اطلاعات و مطبوعات ۸- اداره

اقتصادی ۹- اداره امور مرزی و نقشه-
برداری ۱۰- اداره روابط فرهنگی

۱۱- اداره عهد ۱۲- اداره
همکاریهای بین المللی ۱۳- اداره انتظامات

۱۴- اداره حسابداری ۱۵- اداره دفتر و
بایگانی ۱۶- اداره کارگزینی ۱۷- اداره

کتابخانه ۱۸- اداره نوابت و مهاجرت و
پناهندگان ۱۹- اداره سجلات و احوال

شخصیه ۲۰- اداره گذرنامه و روادید ۲۱
اداره ترجمه

تبصره يك- وزارت امور خارجه دارای
دو معاون و دو مدیر کل خواهد بود

ابتهاج
۴- تقدیم يك فقره سؤال
بوسیله آقای مرآت -

اسفندیاری
رئیس- آقای مرآت اسفندیاری

فرمایشی دارید بفرمائید
مرآت اسفندیاری- سؤال است

از وزارت بهداری که تقدیم می کنم
رئیس- بسیار خوب ماده دوم مطرح

است و قرائت میشود

ولکن چون ایشان به مقام سفارت کبرای
عضمی نرسیده اند این آقایان را در صورت
از معاونت اداری در صورتی که از معاون

اداری شما چه میخواهید؟ يك از منی میخواهید
که اداره بکند و کار بکند اما اگر این در

رایبندید آنوقت از این در فقط باید هی
ملكها و سلطنتها را بخواهید و اینها

دنبال و برایشان باشند و صبح ساعت یازده
بلند بشوند آب و بشی بخورند و هیچوقت

بکار مملکت هم نرسند این فکر را تغییر
بدهید گذر وزارت خارجه باید يك گذر

آبرومندی باشد خیلی معذرت میخواهم از نظر
آتیولک باید باشد والا فلان آقای يك

موقمی که مامدرسه حقوق درس میخواهند
يكی از رفقای ما که جزء گذر وزارت

خارجه است چند سال قبل از ما وارد شد
بمدرسه حقوق و تا چند سال بعد هم جزء

مستحاضات مدرسه حقوق بود و قتیکه از او
می پرسیدی که گذر وزارت خارجه از کجا

تشکیل شده میگفت آقای مظفر السلطان
رئیس اداره دوم آقای حسن الدوله رئیس

اداره سوم این آقایان هم فکرها را بسوخ
کرده بود و این اسامی جلوی آمدن بود

بالا امروز هم در خرداد ماه ۱۳۲۶ با وزارت
يك وزیري مثل آقای اردلان روشنفکر

و معاونت يك آقای مثل آقای مشفق کاظمی
باز آمدند سلطنه بودن و دوله بودن

را شرط احراز يك مقام اداری دانسته اند
نوشته اند بید کاربرد داشته باشد در این

لایحه همه اش اشکالاتی است باید مثبت
باشد نه منفی بنابراین من خیال می کنم

نایندگان محترم نباید اجازه بدهند که
اینچنین افکار تو خالی و اتکالی بوسیده وارد

شود در سازمان وزارت خارجه ای که معرف
آبرو و حیثیت ماست در ممالک خارجه آقایان

بغای متمال بنده چیزهایی دیده ام که در
ماده پنج و در ماده ۱۵ خواهم گفت آقایان

حتماً باید حدا کثر کومک را بفرمائید نه
این اتسفر و این طرز فکری که الان

در وزارت خارجه است و معلول عمل
این آقایان نیست بلکه بعیرا رسیده است

این طرز عمل عوض بشود و من تعجب می-
کنم يك فرجوانی يك جوان خوش هیبت

زیبائی بتمام معنائی که رئیس کارگزینی
آقدر طرز فکر قدیمی داشته باشد این

معاونت اداری برای امثال شماها باید باشد
آداب معاشرت بلدید انبیکت بلدید بخدمت

کشیده اید باید بیایید کار بکنید و بنده بملت
این قیود و توضیحاتی که عرض کردم که

اینجا نوشته اند که مقام سفارت کبری داشته
باشد این طرز فکر در تمام این قانون

است و در تمام این مواد عرض خواهم-
کرد و استدعا میکنم چون حیثیت مملکت

است توجه بفرمائید و این موادی که فقط
معلول طرز فکر قدیمی است این قیود را از

بنا ببرید

رئیس- آقای بوربور مخالفید؟
(بوربور- خیر موافقم) آقایان میدانند که این
لایحه سازمان وزارت خارجه ۷۲ ماده است

و این لایحه اول است هر پیشنهادیکه
داده شود بکمیسیون فرستاده میشود و در

این قید را در نظر بگیریم که حتماً يك
شخصی بایستی ۲۰ سال يك تجربیاتی در

وزارت خارجه و در پشت میزهای مختلف
وزارت خارجه کسب کرده باشد شاید يك

جوانی وجود داشته باشد که خیلی فعال
باشد بجز داشته باشد در امور اداری بجز

داشته باشد در اداره امور سیاسی و بتواند
امور وزارت خارجه را از نظر اداری بجز

تبحر در اداره امور فقط از بیست سال پشت
میز نشستن حاصل نمیشود (بوربور- تجربه

مؤثر است) صد درصد مؤثر است و بعقیده
بنده ما بایستی يك فرمولی را در نظر

بگیریم که تر کبیی باشد از تجربه و حسن
ابتکار روی این اصل است که بنده خیال

میکم که بایستی يك فرمولی باشد که تا
حدی تسکین بدهد و يك فرصتی فراهم

شود برای اینکه اشخاصی که مثلاً ۲۰
سال سابقه تجربه ندارند ولی لیاقت اداره

امور دارند برایشان فرصتی برای ارتقاء
باین شغل وجود داشته باشد .

رئیس- آقای د کتر امیر حکمت
موافقت (د کتر امیر حکمت - بلی) بفرمائید

د کتر امیر حکمت - بنده
میخواستم عرض کنم که اگر

بنا بفرمائید همکار محترم برای تجربه
آهیتی قابل نشویم دیگر چیزی باقی نمی

ماندند کتر رضائی- بنده چنین حرفی نزد
در وزارت خارجه اینجا يك بیاناتی از طرف

آقایان محترم ایراد شد که مختصراً بنده
د کتر شاهکار و آقای د کتر دادفر (د کتر

دادفر بنده نبودم آقای د کتر رضائی بودند)
معذرت میخواهم جناب آقای د کتر رضائی

اگر درست توجه بفرمائید ملاحظه بفرمائید
که بسیار مشکل است يك جوانی را بتمام

معاونت اداری يك وزارت خانه ای بکاریم
و حال آنکه مرد باهوش و قابل و دانشمندی

باشد آنوقت يك دستگاری را مصلیح او
قرار دهیم که او حرف شنوی داشته باشد

این بنظر من کار صحیحی نیست بخصوص
معاون يك وزارتخانه ای حتماً باید سوابق

کافی و تجربه بسیار زیادتر داشته باشد تا
بتواند کار صحیحی انجام بدهد و بجز

معاون يك وزارتخانه ای حتماً باید سوابق
کافی و تجربه بسیار زیادتر داشته باشد تا

بتواند کار صحیحی انجام بدهد و بجز
معاونت اداری يك وزارتخانه ای حتماً باید

سوابق کافی و تجربه بسیار زیادتر داشته
باشد تا بتواند کار صحیحی انجام بدهد

و بجز معاونت اداری يك وزارتخانه ای حتماً
باید سوابق کافی و تجربه بسیار زیادتر

داشته باشد تا بتواند کار صحیحی انجام
بدهد و بجز معاونت اداری يك وزارتخانه ای

صفحه ۵

مذاکرات مجلس شورای ملی

بهدیم همانطور که جناب آقای د کتر
شاهکار فرمودند بویچه صلاح نیست که
ما برای بست معاونت وزارت خارجه بیاییم

این قید را در نظر بگیریم که حتماً يك
شخصی بایستی ۲۰ سال يك تجربیاتی در
وزارت خارجه و در پشت میزهای مختلف

وزارت خارجه کسب کرده باشد شاید يك
جوانی وجود داشته باشد که خیلی فعال
باشد بجز داشته باشد در امور اداری بجز

داشته باشد در اداره امور سیاسی و بتواند
امور وزارت خارجه را از نظر اداری بجز

تبحر در اداره امور فقط از بیست سال پشت
میز نشستن حاصل نمیشود (بوربور- تجربه

مؤثر است) صد درصد مؤثر است و بعقیده
بنده ما بایستی يك فرمولی را در نظر

بگیریم که تر کبیی باشد از تجربه و حسن
ابتکار روی این اصل است که بنده خیال

میکم که بایستی يك فرمولی باشد که تا
حدی تسکین بدهد و يك فرصتی فراهم

شود برای اینکه اشخاصی که مثلاً ۲۰
سال سابقه تجربه ندارند ولی لیاقت اداره

امور دارند برایشان فرصتی برای ارتقاء
باین شغل وجود داشته باشد .

رئیس- آقای د کتر امیر حکمت
موافقت (د کتر امیر حکمت - بلی) بفرمائید

د کتر امیر حکمت - بنده
میخواستم عرض کنم که اگر

بنا بفرمائید همکار محترم برای تجربه
آهیتی قابل نشویم دیگر چیزی باقی نمی

ماندند کتر رضائی- بنده چنین حرفی نزد
در وزارت خارجه اینجا يك بیاناتی از طرف

آقایان محترم ایراد شد که مختصراً بنده
د کتر شاهکار و آقای د کتر دادفر (د کتر

دادفر بنده نبودم آقای د کتر رضائی بودند)
معذرت میخواهم جناب آقای د کتر رضائی

اگر درست توجه بفرمائید ملاحظه بفرمائید
که بسیار مشکل است يك جوانی را بتمام

معاونت اداری يك وزارت خانه ای بکاریم
و حال آنکه مرد باهوش و قابل و دانشمندی

باشد آنوقت يك دستگاری را مصلیح او
قرار دهیم که او حرف شنوی داشته باشد

نیست و بنابر این تا کید میکنم باینکه
ماده دو لازم است و مصلحت است بهین
صورت بماند

رئیس - آقای فضائی موافقت
(فضائی- بنده بنده موافقم) بنا بر این کسی
اجازه صحبت نتوانسته پیشنهادت ماده دوم

قرائت میشود
(بشرح زیر قرائت شد)
در ماده ۳ بنده پیشنهاد میکنم .

که قید استماع بمقام سقیر کبیر
کاربری از ماده حذف شود
د کتر شاهکار

رئیس - عرض کردم شور اول است
تمام پیشنهادات بکمیسیون فرستاده میشود
وقتی که در کمیسیون تصویب شد بر میگردد

بمجلس شورای ملی اینجا در شور اول
يك تذکرانی که داده می شود کافی است
ماده سوم قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)
ماده ۳ - معاون اداری برای مدت ۵
سال بنا به پیشنهاد وزیر امور خارجه و با

تصویب هیات وزیران تعیین میگردد در
صورت فوت یا استعفا و یا احراز عدم
صلاحیت تجدید انتخاب بترتیب فوق صورت

خواهد گرفت معاون اداری چنانچه از
صحت خود استعفا دهد حق مأموریت خارج
رانا انتضاء در پنج ساله نخواهد داشت

رئیس- آقای مغرب اگر نظری
دارید بفرمائید
مخبر کمیسیون امور خارجه-

(مرآت اسفندیاری)- نسبت به تعیین معاونت
در وزارت خارجه اینجا يك بیاناتی از طرف
آقایان محترم ایراد شد که مختصراً بنده

لازم میدانم جواب عرض کنم بطوریکه
ملاحظه فرمودید برای وزارت امور خارجه
دو معاون در نظر گرفته شده یکی معاون

سیاسی و یکی معاون اداری برای معاون
سیاسی قید و شرطی اصلاً در لایحه ذکر
نشده است و معاون سیاسی ممکن است خود

آقای وزیر امور خارجه نسبت بسوابق
باشد آنوقت يك دستگاری را مصلیح او
قرار دهیم که او حرف شنوی داشته باشد

این بنظر من کار صحیحی نیست بخصوص
معاون يك وزارتخانه ای حتماً باید سوابق
کافی و تجربه بسیار زیادتر داشته باشد تا

بتواند کار صحیحی انجام بدهد و بجز
معاونت اداری يك وزارتخانه ای حتماً باید
سوابق کافی و تجربه بسیار زیادتر داشته

باشد تا بتواند کار صحیحی انجام بدهد
و بجز معاونت اداری يك وزارتخانه ای حتماً
باید سوابق کافی و تجربه بسیار زیادتر

داشته باشد تا بتواند کار صحیحی انجام
بدهد و بجز معاونت اداری يك وزارتخانه ای

باید سوابق کافی و تجربه بسیار زیادتر
داشته باشد تا بتواند کار صحیحی انجام

نزد او بنده حدسش را قائم و از آن
گذشته در لایحه ای که راجع به معاونین از
طرف دولت تقدیم مجلس شده است برای

معاونین سایر وزارتخانه ها يك شرایطی
قائل شده اند که در آن لایحه هم قید شده
است که معاونین باید حداقل ۱۵ سال

یا ۱۸ سال سابقه خدمت داشته باشند بنابر
این بنده خیال میکنم اگر آقایان موافقت
بفرمائید که بیک صورتی پیشنهاد آقای

د کتر شاهکار در کمیسیون تعدیل شود
بیک صورتی که به آن صورت بکلی آزاد
باشد و نه باین صورت جلوش را بگیرند

بنده خیال می کنم این مطلب در
کمیسیون حل خواهد شد و رفع نگرانی
آقایان خواهد شد

رئیس- در این ماده پیشنهاد نرسیده
ماده ۴ قرائت میشود
(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۴ - مدیران کل و رئیس تشریفات
باید لااقل مقام وزیر مختاری و رؤسای
ادارات سیاسی باید لااقل دارای مقام

رایزنی سفارت کبری و رؤسای سایر
ادارات لااقل دارای مقام رایزنی سفارت
باشند .

رئیس - پیشنهادی برای ماده
چهارم نرسیده لذا ماده ۵ قرائت می-
شود .

(بشرح آتی قرائت شد)
ماده ۵ - اعضای شورای عالی سیاسی
برای شور در مسائل سیاسی از بین سفیر-

کبیران کاریری و وزیر مختاران از میان
وزیر مختاران از طرف وزیر امور خارجه
تعیین میشوند و اعضای شورای مزبور حد-

اکثریازده نفر خواهد بود .
رئیس - کسی اجازه صحبت
نخواسته و پیشنهادی هم ندارد لذا ماده ۶

قرائت میشود
(بشرح زیر قرائت شد)
ماده ۶ - ریاست شورای عالی سیاسی

بوزیر امور خارجه میباشد و در غیاب
او معاون سیاسی قائمقامی خواهد بود .
رئیس- کسی اجازه صحبت در ماده

۶ نخواسته و پیشنهادی هم نرسیده ماده ۷
قرائت میشود
(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۷ - شورای عالی سیاسی
آئین نامه طرز کار و وظایف خود را
تنظیم می نماید و پس از تصویب وزیر

امور خارجه بواقع اجرا خواهد گذاشت
رئیس- کسی اجازه صحبت نخواسته
و پیشنهادی هم نرسیده ماده ۸ قرائت

میشود
(بشرح زیر قرائت شد)
ماده ۸ - مشاورین حقوقی وزارت امور

خارجه از بین حقوق دانان درجه اول تعیین
می شوند در صورتی که از بین استادان
داشکده ها انتخاب شوند و وزارت

صفحه ۶

امور خارجه در حدود اعتبارات
مصوبه حق الزحمه به آنان پرداخت
خواهند نمود

رئیس - آقای د کتر شاهکار
مخالفید؟ (د کتر شاهکار - بلی)
بفرمائید .

د کتر شاهکار - بنده با اجازه مقام
ریاست خواستم تذکر بدهم که این ماده
بنظرم مخالف است با مواد قانون استخدام

این مطلب تذکر داده بشود تا موقمی که
بر میگردد بکمیسیون این مطلب در نظر
کمیسیون باشد که تضادی با قانون استخدام

نداشته باشد
رئیس - بسیار خوب ماده ۹
قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)
ماده ۹ - بازرسان وزارتی از میان
مأمورین عالیرتبه وزارت امور خارجه

که مقام آنان کمتر از ریزن سفارت کبری
نباشد انتخاب میشوند و همه آنان حد -
اکثر ۱۰ نفر خواهد بود برای هر يك از

ادارات نیز مشاوری تعیین میگردد این
مشاورین از بین دبیران و یارایزنها انتخاب
میشوند .

رئیس- آقای امید سالار مخالفید
(امید سالار- بلی) بفرمائید
امید سالار- مخالفت بنده با این ماده

مربوط با بنده بطور کلی نیست بنده پیشنهاد
کرده ام که قسمت آخر این ماده حذف بشود
دلیل بنده این است نسبت به موضوع در

این مملکت چون مورد تأیید است
و مکرر در این باره همه آقایان نمایندگان
محترم و دولت صحبت کرده اند و احتیاج

بشرح زیادی نیست بیک زیادی کارمندان
دولت و دیگری کسر بودجه با این ترتیب
اگر وزارت امور خارجه هم خودش

اینکار را از پیش خود میکرد
مجلس میخواهد برساند بنظر بنده این قسمت
بآنوجه باینکه کارمند زیاد است و بودجه

کم است و ادارات مربوطه ای هم که
تعیین شده است هم رئیس دارد و هم معاون
دارد و هم اعضا کافی دیگر تعیین یک نفر

مشاور برای هر اداره ای زائد است و اگر
وزارت دارائی فرض بفرمائید وقتی يك
وزارتخانه بود بیک نفر هم معاون داشت حالا

که دولت شده است هر کدام سه معاون
آئین نامه طرز کار و وظایف خود را
تنظیم می نماید و پس از تصویب وزیر

امور خارجه بواقع اجرا خواهد گذاشت
رئیس- کسی اجازه صحبت نخواسته
و پیشنهادی هم نرسیده ماده ۸ قرائت

میشود
(بشرح زیر قرائت شد)
ماده ۸ - مشاورین حقوقی وزارت امور

خارجه از بین حقوق دانان درجه اول تعیین
می شوند در صورتی که از بین استادان
داشکده ها انتخاب شوند و وزارت

